

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1495

KARAR NO : 1982/245

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemesinin elkoyduğu suçla genel ve ortak amaç içerisinden bağlantılı olan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Osman Yeşil

O L A Y : Sanığın sahibi olduğu (Yâr Yayınevi) tarafından,

1-17.10.1977 günü yayınlanan (Batı Avrupada silahlı mücadele) isimli kitapta, komünizm propogandası yapıldığı ve halkın suç işlemeye tahrik edildiği ileri sürülerek T.C.K.nun 142/1-6., 311/2-4., 173/3., maddelerle cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca hakkında kamu davası açılmıştır.

Istanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 3.10.1979 gününde, Esas 1978/40, Karar 1979/375 sayı ile; suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-3.8.1978 günü yayınlanan (İranda silahlı mücadele) isimli kitapta komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek T.C.K.nun 142/1-6., 173/3., maddelerle cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca hakkında kamu davası açılmıştır.

Istanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 12.9.1979 gününde, Esas 1978/472, Karar 1979/290 sayı ile; suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

3-17.11.1978 günü yayınlanan (komünizm için silahlı mücadele-kızıl tugaylar) isimli kitapta yayın yoluyla halkın suç işlemeye tahrik edildiği ileri sürülerek T.C.K.nun 311.madde ile cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca hakkında kamu davası açılmıştır.

Istanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 26.9.1979 gününde, 1979/64-345 sayı ile; görevsizlik kararı vermiştir.

Her üç dava dosyası İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesine gelerek, 1980/542-880 esas numaralarına kayıt edilmiş ve birleştirilerek dava ya 1980/542 esas sayılı dosya üzerinden devam edilmiştir.

Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi: 7.4.1981 gününde Esas 1980/542, Karar 1981/276 sayı ile; 17.11.1978 günü işlenen suçtan dolayı sanığın mahkûmiyetine ve 1980/545 ve 1980/880 esas sayılı davalarla, suç tarihlerinin sıkıyö

netim ilânından üç aydan daha önce işlenmesi nedeniyle bu davaların tefrik edilmesine ve bu davalar yönünden mahkemenin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan uyumsuzluk mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Petni Özduval, İsmail Oğuz Nevzat Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 17.5.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüş düşüldü:

Sanığa atılı suçların amacı, cumhuriyeti, vatan ve milletin bağımsızlığını, bölünmezliğini, bütünlüğünü, milli güvenliği tehlikeye düşürmeye, temel hak ve özgürlükler ortadan kaldırmaya yönelik olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan, bu suçların MGK.nin 7 sayılı kararının 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Olay yerinde açıklandığı gibi, olumsuz görev uyumsuzluğuna konu olan 17.10.1977 ve 3.8.1978 günleri işlendiği ileri sürülen suçlar yönünden, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki üç aylık süre dışında kalmakta ise de, aynı sanık tarafından aynı nitelikte işlenen 17.11.1978 günlü suç, yukarıda belirtilen maddenin kapsamına girmiş ve nitelikli sıkıyönetim mahkemesi, bu suçtan ötürü davayı görerek mahkumiyet kararı vermiştir. Bu nedenle sıkıyönetim askeri mahkemesinin elkoyduğu dava ile 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesinin (b) bendindeki organik somut bağlantı bulunması koşulu gerçekleşmiş olmasına göre davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi'nce verilen 7.4.1981 günlü, Esas 1980/542, Karar 1981/276 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 17.5.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Ahmet H. Boyacıoğlu	Petni Özduval	İsmail Oğuz	Nevzat Doğan
	Üye	Üye	Üye
	Yaşar Çiftçioğlu	Hasan Çelikkale	Nail Yücel